

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő: **BILKEI FERENC.**
Segéd-szerkesztő: **KETSKÉS ELEK.**

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Egy jubileum.

Megható és minden egyszerűsége mellett is magaszas ünneppély színhelye volt szerdán délelőtt a Szent Ferenc-rendek helybeli temploma. A rendház öszfűrtü, de fiatalos kedélyű és munkabíró főnöke, Péter Kudelka Gellért ünnepelte ötvenedik évfordulóját annak a napnak, melyen Szent Ferenc fiává szegődött. Nem volt parádé; előkelő állású férfiak nem jelentek meg az ünnepélyen, hatóságok fejei, küldöttségek bizony kevesen tisztelegtek a jubiláló szerzetes előtt. Provinciálisja, rendtársai és az egyszerű hívő nép, melynek immár ötven éve „barát“-ja, vették körül az agg jubilánst s küldötték érte buzó imát az egék Urához.

Furcsa is egy ilyen szerzetesi jubileum! Megható és különösen napjainkban rendkívül épületes és tanulságos. A XX. században, mikor az egész világ felfordulni készül, mikor mindenki kenyeret (és hozzá peccsenyét), kitüntetést, gyönyört hajszol, mikor minden törekvés, minden ambíció a fizetésemelés és sztrájk jegyében születik — ötvenéves jubileumát tlni az alázatos-

ságnak, az önmegtágadásnak, az önként vállalt szegénységnek!

Egy ilyen jubileum beillik szinpadilátványosságának a mai ember előtt! Az az öszfűrtü aggastyán valóságos eleven prédikáció volt tegnap délelőtt. Kár, hogy többen nem hallgatták. Mert sokra tanította a maga publikumát. Elmondotta mindenekelőtt, „*hogy egy a szükséges!*“ Ha ez az egy megvan, minden földi kincs elvesziti értékét az embersziv előtt s ez a szív derült boldog és meglegedett lesz. De ahol ez az egy hiányzik, ott hiábavaló a fizetésemelés, a kor- és drágasági pótlék, ott a Dárius kincse sem boldogít. Elmondotta azután, hogy miért van szükség ma a szerzetes rendekre. A világ a társadalom heréinek szereti mondogatni őket, pedigpedig azok a szörkázmsás emberek a leg-hatalmasabb támogatói annak a rendnek, melynek bomlása után a vadállatok korszaka következik. Ha valaha. ugy ma igaz III. Ince pápa álma: a szerzetesrendek s közöttük sz Ferenc fiai tartják vállalkon a keresztény társadalom roskadozó falait.

S hogy ez tényleg így van, mi sem bizonyítja jobban, mint az a féktelen hajsz, mely ma a legtöbb helyen a szerzetes

rendek ellen folyik; „*le a csuhásokkal!*“ „*le a jezsuitákkal!*“ ez ma a jelszó, melynél undorítóbbat, igazságtalanabbat alig hallott a világ azóta, hogy a „*vadállatok elé a keresztényekkel!*“ jelszava hangzott.

Miért gyűlöletesek ma a szerzetesek? Talán nagy a hatalmuk? Talán sok a vágyonuk? Talán könnyű az életük? Talán elnyomják szegény embertársaikat? Talán igazságtalanul jutnak földi javakhoz?

Ki merné mindezt józan ésszel állítani?

Az pedig, hogy valaki önként lemond az élet örömeiről, hogy alamizsnából él, hogy az ifjuságot oktatja és neveli, hogy a beteget, a szegényeket vigasztalja, a haldoklókat erősíti, a bűnterhet-leemeli felebarátja vállairól, hogy szóval és példával a jót hirdeti — csak nem vették?

De igenis az! Főleg ez utóbbi az. A szerzetesi élet oly eszménykép, melynek ragyogását nem állja ki a XX. század emberének vakondok szeme; a szerzetes élet kritika, több: kárhóztató ítélet, kritikája, lesújtó ítélete a mai korszellemnek, mely ellensége annak a keresztény életnek, mely abban a meztelálos barátságban, abban a betegágyvánál virrasztó apácában jut ideális magaslatra.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Frédéri Mistral.

Irta: Gróf Festetich Bennó.
(Folytatás.)

A szabad természetet szerető gyermeknek nem volt inyére az iskola. Nehéz nyúgnak tekintette, mely megakadályozta, hogy az illatos mezőkön kóboroghasson bokrétaba szedni a virágokat, hallgatni a magasban lebegő pacsírtá oly szépen zengő dalát. El is kerülte, a mikor csak lehetett az iskolát. Ezért is szükségesnek tartotta az apa a fiut az avignoni liceumba v'nni. Más szokások, más viszonyok, idegen nyelv, idegen világ volt ez. Tanító és iskolapajtásai kinevették a lenga d'ot, melyen oly nagy szeretettel csüngött s melyen oly szivrehatóan dalolt s oly szépen mesélt az édes anyja.

Ez idő s az ekkor kelet érzések késői, de élénk viszhangja lírai költeményeinek számos dacos és szenvedélyes kifakadásai a franchimanok ellen, kik osufolják, üldözik a lenga d'ot. „Azért sem fogjuk elhagyni soha sem, szeretni fogjuk, mint az édes anyja gyermekét. Beszélni fogjuk, midőn dolgozunk, midőn mulatunk, midőn a szerelmes legény megkéri a leányka kezét.“

Idővel megszokta az iskolát s főleg a

classikus irodalmat megszerette. Virgil és Homer eposainak olvasásában elmerült s gyönyörrel élvezte főleg Homer naivitasát. A francia írók közül Rousseau, Chénier, Hugo Viktor, de mindenek felett Lomartine művei tetszettek neki leginkább.

Ez időben mintha megingott volna Mistralban egy kissé a provencei nyelvhez való szivós ragaszkodás; mert megkísérelte francia költeményeket írni. Ekkor neveztek ki az avignoni iskolához tanárrá Roumanillet, ki Mistralban csakhamar felismerte a költői tehetséget és hajlamot. Roumanille már régóta írta provánsz költeményeit és életének egyedüli feladatává tüzte ki a provánsz költészet, irodalom és nyelv ujra életre való élesztését. Tanár és tanuló között a legbensőbb barátság fejlődött ki s a provánsz ügynek meg volt nyerve Mistral. Középskoláit Avignonban elvégezve Aixbe ment ugyan, hogy az ügyvédi oklevelet megszerezze, de midőn 1851-ben hazaérkezett, könnyű szívvél és örömmel dobta sutba az ügyvédi oklevelet, mikor atyja teljes szabadságot engedett neki pályája megválasztásában, hogy minden tehetséget és idejét s teljes erejét, — l'espérance de la Provenço — a Provánsz dicsőségének szentelje. Atyjának halála után anyjával együtt a pusztai majorról a szomszédos Maianoba költözött. Szorgalmasan gazdálkodott, sürgös munka idején maga is megfogta az eke szarvát, az arató sarlót. Egészséges és erős, szép és vidám, szerettet és tisztelt volt, s anyagi

gondok nélkül munkaerejét egészen kedvteléseinek és magas reptű eszményének áldozhatta fel.

A nagy írók közül csak Góthe életét lehet az övéhez hasonlítani; de Mistral a legcsekélyebb önzést nem ismerte, nem játszott könnyelműen mások érzelmeivel, büszke jelleme és szabadságszeretete nem görnyedt meg soha sem senki előtt s szűkebb hazáját, szülőfaluját oly bensőségileg szereti, népéhez és nyelvéhez a lenga d'o-hoz oly szivósan és elválaszthatatlanul ragaszkodik, hogy azt soha sem fogja elhagyni, ahhoz soha sem lesz látlelen. A szülőföld és nyelvének ily lángoló szeretete, az ahhoz való oly szives ragaszkodás, és megingathatlan hűség nem a nagy hatalmas népek és nemzetek erénye, hanem azon kisebb, elnyomott nemzetek és népeké melyeknek nagy és dicső múltján a mostohább viszonyok közt élő utód nem csak fájdalmasan elmerenghet, hanem lelkesedést, erőt és bizalmat mérithet, hogy megvirrad meg valaha.

„Négyszáz esztendő óta alszik Provánsz, — mondja Mistral — erősebb éjszaki nővérenek kebelén, álmaiban megjelennek a nagy idők magasztos alakjai, királyai, grófjai, troubadourjai, pápai is, mosolyogva üdvözlí őket; de midőn III-ik Inócent képe tünik fel, akkor felhőbe borul arcujaja, s ha megjelenik Montfort Simon akkor álmaiban is nyugtalankodik s mintha le akarná tépni magát nővére kebléről.“

Jellemző nyilatkozata ez Mistralnak minden

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárta a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és agyneruhák, menyasszonyi kelengyek, függönyök, vegarok, valamint agynermü-toll- és szállítás-nyálalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti ki-szolgálatot ígerek. 150-6

Mai lapunk 4 oldal.

00000266

Ezen a magaslaton töltött ötven évet P. Kudelka Gellért. Becsülettel, kitartással dolgozott egy félszázadon át egyháza, hazája jólétéért, boldogulásáért, embertársai javáért. A jók tisztelete, becsülése környezi őt. Ezért jubileuma alkalmából igaz szívvel, szeretettel kívánjuk mi is, hogy legyen még sokáig kiáltó jel, mely hangosan hirdesse a mai kor gyermekeinek az apostol szavait: „Nincs itt maradó városunk, hanem a jövődöket várjuk.”

A Szent Imre kör II. vándorgyűlése.

(a) Sokat emlegetik most városunkban s megyénkben kicsinyek és nagyok egyaránt a budapesti egyetemi hallgatók Szent Imre Körét s május elsejét. Illik is, hogy foglalkozzunk e két fogalommal, hiszen e két jelzés fogja lángra lobbantani nemes lelkesedésünket.

Öröndeni fog május 1-én városunk ifjusága, midőn majd látni fogja a 100-nál több daliás termeltű magyar ifju testvér, kik csak néhány évvel idősebbek nála; de a kik mégis nagy távolságban vannak fölötté. Nekik már van *érett-ségtől*, a mi határozottan fordulópont az ifju ember életében, már a mi ifjaink szerint és épen most; ők már *egyetemi polgárok* s a mi vele jár: *urak*, mert hiszen ezen a címen szólítja őket már az egyetemi professor is.

Ideális magaslatban állnak ezen ifjak a mi ifjaink fölött azért is, mert országunk fővárosából jönnek le, ahova pedig a mieink is epedve vágyanak. De tisztelő bámullattal tekinthetnek fel ifjaink a Budapestről leránduló magyar ifju testvérekre azért is, mert már van multja a Szent Imre Körnek. Az egyetemi aula körül is jelentős szerepe van a keresztény magyar ifjuságnak. A *kereszt-mozgalom* például, hogy többet ne említsünk, örömmel tölt, de föltheti is el minden nemesen gondolkodó keresztény magyart. A második ezredév hajnalán ismét meg kell hódítania Magyarországot a magyarnak s most a keresztény magyar ifjak nemes példával állnak elő.

Emlékezünk még nagyon jól, mily lelkes üdvözlő sorokat kaptak az ország különböző részéről a keresztény buzgalmi s tevékenységű

egyetemi polgárok. Most sem kisebbek ők, nem fogyatkoztak meg bennök az eszme, a lelkesedés sem lohadt le keblükben. Tiszteletre méltó pozíciót vívtak már ki maguknak az ország színe-javá előtt s bizonyára nem fog elaludni az ő élető eszméjük ezután sem.

De hiszen ép azért jönnek most is le kö-zénk, hogy hódítsanak eszméjükkel s lelkesed-jenek s lelkesítsenek itt a „vidéken” is.

Eszméik oly nemesek, oly magasztosak, hogy méltán: életnek mindenkit, aki keblére fo-gadja őket. És ezen eszméket akarják elhinteni Fehérvárra is, hol ugy sem egészen ismeretlenek. Életet lehelnek, életet nemesítenek a keresztény-ség örök s mégis mindig „modern” eszméi. Nem ők találták ki ezeket; örökségképp kapták ők apaiktól, a lélekben, szellemben s vérben nagy magyaroktól.

Ép ezért *öröndezni fog majd május 1-én a férfi és agg is*. Szemlől-szembe láthatja ekkor az élet viharában küzdő férfiu a mai acélozott karú, kifeszült keblü egészségese arcú, nemes szívű s emelkedett lelkü magyar ifjuságot. Mennyi erő van bennök testben, szellemben s lélekben.

De öröndhet majd a már-már hanyatló erejű agg magyar is, midőn az ifju daliákban épen lelkesedésükből érezhetőleg elég fog tűnni az újabb Magyarország szellemi, s társadalmi éle-tének jellemes irányítására. Kell-e ennél megnyug-tatóbb érzélem: van tehát kire nyugodtan tekin-tet a magyar!

Ezért lesz megnyugtató az idei május el-seje. Az ifju magyar szívéből kicsap majd Szent István városában a hazafiai tűz, a magyaros lel-kesedés s ez boldogságot jósol a jövőre.

Öröndhet tehát városunk apraja-nagyja s öröndjen is valóban!

A belvárosi kath. kör elnöksége lelkes fel-hívást intéz — első sorban tagjaihoz, de általában — városunk keresztény közönségéhez, melyben meleg lelkesedésre s tömeges részvételre szólítja fel. A felhívást egész terjedelmében közöljük:

FELHÍVÁS!

A belvárosi katolikus Kör Elnöksége tisztelettel tudatja városunk katolikus közönségével, hogy a budapesti egyetemi hallgatók *Szent Imre Köré május elsőjén* testületileg lerándul Székes-fehérvárra s itt megtartja

II. VÁNDORGYŰLÉSÉT.

esetre, de azért még sem fogadható el a „Deutsche Rundschau” szellemes essaisztájának, Worfnak azon véleménye, hogy e nyilatkozatban nyilvánul világosan és teljesen az eszme és irány, melyért küzd s hogy költői műveiben ezen kép és csakis ezen kép tükröződik vissza. Tagadhatatlan, hogy Mistral összes törekvéseinek egyik legerősebb rugója a provánsz-nyelv és irodalomnak teljes önállósí-tása és érvényesítése, tagadhatatlan, hogy ugy ő mint társai, Roumanille Aubanel s annyi más lelkes költője és írója a Provánszban szolt, lelkesen, sok tudással és tehetséggel szolgálták; tagad-hatatlan, hogy e cél elérésére megalakított szö-veketkez a „Felbrige” nem is sikertelenül harcolt; mert hiszen a megindított évkönyv első éveiben egynéhány száz példányban jelent meg, most pe-dig meghaladja 12000-ret s eleinte Franciaország alig vett tudomást üléseikről és ünnepeikről, míg most nemcsak a francia írók, sőt maga a fran-cia akademia, de a nagy világ is nemcsak tu-domást vesz róluk, de egyes kiküldöttjei azokon meg is-jelennek, ünnepeiken lelkes résztvesznek, mű-veiket és működésüket tanulmányozzák és is-mertetik.

Határozottan állíthatjuk, hogy Mistral és a Telibrige irányáról nem alkot magának az hű és teljes fogalmat, ha az említett nyilatkozatot tekintni eszméi és irányja alap gondolatának, mert az Francia-oroszagtól való teljes elszakadást jelentene, mire sem Mistral sem a Felbrige nem gondol. A Fe-

librige célja — idézem a szövetség első pontját — a Provánsz nyelvét, jellemét fentartani, fejlő-dését, szellemének életképességét, haladását elő-idezni és szítani, nemzeti büszkeségét fokozni; mert nekünk a Provánsz ugy látszik a milyen. Provánsz alatt azonban egész déli Franciaorszá-got értjük. Elszakadásról, állami önállóságról szó sincsen. Mistral magas röptü szelleme nem elé-gedett meg a szűk határok közé szorított céllal. Az ő szemel előtt a katolikus latin népek tö-mörülése és egyesülése lebegett s lelkes buzgalma itt is, bizonyos mértékig, célhoz vezetete. Az „ideo latino” nem a latin népek politikai egyesülésére, nem az államok szövetkezésére törekszik, hanem a nemzetek szellemi egyesülésére. A tudományok és irodalom, a művészet és költészet egységes fejlesztése, az emberiség általános művelődése, a haladás és felvilágosodás, a jog és igazság, az cikölcsök és keresztény vallásosság közös erővel és egységes irányban való ápolása és fejlesztése a kitűzött cél. Szép, nemes és magasztos eszmék ezek, a minők csak nagy szellemek, az emberi-ség jötevőinek agyában teremnek meg, s melyek sajnos vajmi sokszor hajótörést szenvednek, meg-fenekelve a kishitűség és közöny zátonyán, összezuhanva a kérlelhetetlen valóság durva szikláin.

1868-ban viszonzva a felberek látogatá-sát, a catalonok is lejöttek a sanruimei ünnepe-lyekre üdvözlötet hozva Barcelonából és a Pire-

Vallásos s hazafias lelkesedésünk egyesült erővel buzduljon fel; gyülekezzünk minél nagyobb számmal hazánk nagy reményekre jogosító lelkes ifjusága köre!

Impozáns lesz a száznál több kath. ifju megjelenése. Legyen impozáns Székesfehérvár kath. közönségének a fogadása is: örömmel jönnék közénk, fogadjuk mi is őket ünnepi lelkesedéssel!

Édes Hazánk szívéből jönnék szívünk vérei, találjanak szerető testvér-keblekre városunkban!

Délelőtt 9 órakor érkeznek meg az ifjak. A pályaudvaron Szenczy Győző főgimnáziumi igazgató vezetése mellett a tanártestület s a kath. ifjuság üdvözlí s fogadja őket.

Inát a Szent Imre Kör nemzeti zászlaja alatt testi-letileg vonulnak fel az ifjak a zirciek templomáig.

11 órakor csendes szent misét mond megyés Püspö-künk ugyancsak a zirciek templomában, hol, szent mise után dr. Prohászka Ottokár, egyetemi tanár, *szentbeszédet* intéz az ifjakhoz.

12 órakor a zirciek templomból ünnepi menetben történik a felvonulás a *Szent István* terembe, hol nyomban megkezdődik a *diszgyűlés*, melynek műsorát ott kapják kézhez az érkezők.

12 órakor *disz-lakoma* lesz a budapesti vendégek tisz-telére ugyancsak a Szent István teremben. Az ebédjegy 3 korona (bor nélkül). Aláírási ıvek már közkezen forognak; de a kath kör helyiségében is található. Kérjük itt is a tö-meget aláírás!

15 órakor az ifjuság a kath. Kör helyiségeiből ünnepi menetben vonul a *Vörösmarty szoborhoz*, melyet egy kis ün-nep keretében megkoszoroz.

A Vörösmarty szobortól ismét testületileg kiserjük az ifjukat a pályaudvarhoz, honnét az 17 órai vonattal vissza-ternek a fővárosba.

Örvendjünk nemzetünk lelkes ifjuságának a lerándulásán! Ne legyünk méltatlanok városunk multjához s a belénk helyezett reményekhez. Ők nagy lelkesedéssel közelednek hozzánk, hadd érezzék lelkök melegségének növekedő felforrá-sát, míg körülünkben tartózkodnak.

Fogadjuk tehát őket tárt karokkal s test-vér-keblünk édes szeretetével!

Székesfehérvár, 1904, április hó-27-én.

A belvárosi kath. Kör Elnöksége.

naekön tuli rokonoktól, csatlakozva az Ideo latino-hoz. Ez ünnepeken a diszbeszédet Mistral mondá s ez érdekes beszéd egészíti ki már előbb idézett szavait, az eszményének alap gondolatáról, mely egész életén át minden műveiben és összes törekvéseiben nyilvánul és érvényre jut, hű és teljes képet. „Masillon és Vauvenagues, — mondja — Miraben, Thiers, Quirot és Mignet Provansza Franciaországhoz tartozik, a francia nyelv nagy mesterei itt ép oly fényben ragyognak, mint mindenütt. Mi felberek azonban követeljük, hogy gyermekeink nyelvünkön neveltesseken s tovább is az otthon nyelvét beszéljék, a melyet szeret-nek és a melyre büszkék s a mely erősségük és szabadságuk záloga. Akarjuk, hogy leányaink ne nőjenek fel provánsz szokásaink és erkölcsaink megvetését tanulva ne majmolják Páris és Madrid léhaságait és ıres csecsebecsét, hanem beszéljék a bölcső, az anya édes nyelvét, becsül-jék és maradjanak meg a szülőföld nemes egy-szerőségénél s viseljék az arelami pártát oly büsz-kén, mintha a királynő diademja volna.”

Aztán hivatkozva a történelem és hágyo-mányokra követeli, hogy népe önérzete emeltes-sék az által, hogy régi nagyságáról, egykori ha-talmáról és önállóságáról felvilágosítottatik.

(Folyt. köv.)

Tógl és Szlanyinka

férfiszabók

Székesfehérvárról, Szent-Imre-utca 1. szám.

Ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozunk miudennemű ıri, egyen- és papi-ruhák legújantányosabb ár mellett, korrekt és gyors elkészítésére — Vidékre próba nélkül!

UJDONSAGOK.

— **Májusi ájtatosság.** A szent Ferenc-rendiek templomában ez évben is naponként megtartják az oly kedves májusi ájtatosságokat. Az ájtatosság kezdete április 30-án, szombaton este 6 órakor s ezután egész május hónapban át reggel 8 órakor sz. mise s este 6 órakor litánia lesz szent-ségkítéssel. Hetenkint háromszor: *vasárnap, szerdán és szombaton* az ájtatosság szent beszéddel lesz összekötve. A sz. beszédek a papság köréből a következők fogják tartani: Angeli István, Bilkei Ferenc, Chay Antal, Csúcs István, Gönczöl Antal, Grósz Ferenc, Lakatos Frigyes, Nagelreiter Alajos dr., Puli György, Streit Ferenc, Tronyai Ferenc, továbbá a helybeli sz. Ferenc-rendi atyák.

— **Aranylakodalmom.** Szép és megható ünnepély folyt le Aujedszky Adolf nyug. főreáliskolai tanár családjában. A köztisztelőnek örvendő család fő ekkor ülte ugyanis menyegzőjének ötvenedik évfordulóját jóléti nejjével: Luksche Máriával, a kit a jótékony munkájában örömmel látunk mindig a legelsőik között. A kedves családi ünnepélyhez mi is őszinte szívvel gratulálunk és hosszú, boldog életet kívánunk a jubilánsoknak.

— **Jubileum.** *Kudalka* Gellértnek, a szent Ferenc-rendiek érdemes házfőnökének 50 éves szerzetesi jubileuma tegnap folyt le megható szerzetásokkal. Az ünnepélyt P. Kiss Arisztid gyönyörű beszéd nyitotta meg, melyben a szerzetesi élet hivatását, áldását, tevékenységét jellemezte. Majd a jubiliáns megismételte a szerzetesi fogadalmat, melyet 50 esztendővel ezelőtt a Rendbe lépésekor tett. Ezután P. Ozoray Lázár provinciális nyújtotta át szép beszéd kíséretében a jubilánsnak a Rend által ajándékozott „baculum senectutis“-t; az „öregség botját“ egy díszesen kiállított botot, felül a feszülettel, mely repkény-nyel és ibolyákkal van felvirágozva. Az őszfirtú atya ezzel a bottal áldást adott a könnyekig meghatott hívekre. Végül ünnepélyes nagy mise következett. A szerzetesi élet jelentőségéről, a mai korban való hivatosságáról lapunk vezércikkében emlékezünk meg.

Kudalka Gellért életrajzi adatait a következőkben adjuk: 1833. január 22-én született Gyöngyösön, Hevesmegyében, ott végezte iskoláit is. 1850-ben belépett Szent Ferenc rendjébe s Széchenyben, Nógrádmegyében töltötte ujoncéveit. 1854-ben, tehát tegnap 50 éve, letette a szerzetesi fogadalmat, 1856-ban áldozópappá szentelték, 1857-től 15 évig tanári minőségben működött Gyöngyösön. 1872-től 1877-ig adminisztrátor volt Kaplonyban, 1877-től plebános Szolnokon 1892-ig, a mikor Szegedre került a Rend növendékeinek és az apácák gyóntatójának. Itt három évig működött, midőn életbe lépett a rend reformálása s 1898. augusztus 10-ike óta városunkban működik páratlan buzgósággal és szeretettel.

— **Halálozás.** Martonvásárról sürgőnyzik: Deák Gerzson, a martonvásári árvaház gondnoka ma reggel 4 órakor meghalt Már régóta szenvedett szivbajban, a mely megválasztatása alkalmával is nagy akadályul szolgált. Azóta folyton gyögyitotta magát, de hiába! A betegség erősebb volt nála és megölte a különben tehetséges, szorgalmas és szép jövőre érdemes férfit, akinek nagy hivatása lett volna a martonvásári árvaház felvirágztatása.

— **Zászlószentelés.** A csizmadiáknak régóta, még a régi, boldogult céhrendszer világából volt egy szép zászlaj, a mely egyrészt lelkiük vallásos érzelmeinek volt lobogó jele, másrészt pedig a testületi szellemnek; az összetartozandóság érzelének szimbóluma. Aztán megörölte az idők vasfoga. Szétépődött, szétfoszlott. Csak a díszes szalagja maradt épen. Derék iparosainknak régi vágyát képezte ennek a zászlónak megújítása. Meg is készítették a jónévi budapesti Oberbauer-cégnél. Mindnyájan örömmel szemlélték s elhatározták, hogy a felszentelést ünneppé avatják. Zászlóanyául városunk tekintélyes polgárának, az iparosok ügyvivőjének, minden jóra való törekvéseik istápolójának: dr. *Saára* Gyula ügyvédnek nejték kérték fel, aki örömmel vállalta magára a szép tisztelet. Az ünnepély május 12-én Áldozócsütörtökön lesz a székesegyházban.

— **A Szent György-kórház elemezési ügye.** Tegnap d. e. a körházi albizottság gróf Cziráky Antal elnöke alatt ülést tartott a vármegyei ház kistermében. Az ülés főtárgyát a kórház, elemezési ügye képezte. *Antal* Augustina főnöknő (felsőbbsege jóváhagyásával) azt az ajánlatot tette, hogy elvállalja a körházi elemezést a miniszteriunal által megállapított árszabály értelmében egy próba évre. Ha a miniszterleg megállapított árak mellett megtakarítást érnek el, úgy az egész megtakarított összeget átengedik a kórház javára, sőt az esetleges deficitet is fedezik. A bizottság természetesen elfogadhatónak találta ezen ajánlatot, és a plenáris ülés elé fogja terjesztani. Május 2-án tartandó ülésén tárgyalják majd az apácák ajánlatát. Nem kételkedünk benne, hogy ezt a valóban *nagylelkű ajánlatot* a bizottság valamennyi tagja örömmel fogadja, hiszen képzeltük e, hogy akadjon valaki a világon, aki az apácákéhoz hasonló önfeláldozással és nagylelkű lemondással szolgálnak a humanizmus ügyét.

— **A székesfehérvári kereskedelmi társulat** f. hó 23-án tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a május 21-én érkező *kereskedelmi szaktanáro*k tiszteletére társasvacsorát rendez, az ünnepségben és fogadásban való részvételre pedig felkéri a Kereskedelmi Csarnokot és a Székesfehérvári és Megyei Kiskereskedők Társulatát. Az O. M. K. E. május 22-én Budapesten tartandó közgyűlésére a maga kebeléből kiküldi *Herrlimer* Ármint elnököt, *Pisli* László alelnököt, *Hübner* Károly gondnokot és *Kovács*-Károly választmányi tagot.

— **Lemondás** című, lapunk mult számában megjelent cikkünket többen félremagyarázták, szükségesnek találjuk tehát visszatérni rá. Mint-hogy Medgyessy József minden érdemét kiemeljük, azzal gyanúsítjuk, hogy az ő tudtával jelent meg a közlemény. Kijelenthetjük, hogy Medgyessy annak megjelenését még csak nem is sejtette. A szorgalmasabb tanulásra való figyelmeztetés rugója pedig a legnagyobb jóakarat, azért minden érzékenykedés indokolatlan. A Polgári Dalkör eddig is meggyőződhetett, hogy sikereinek lelkünkben örültünk, éppen azért jóakarattunkban kétkednie sem szabad. Elismerjük, hogy *Fekete* Géza elnöksége óta szépen fejlődik a dalkör; de ne rója fel senki nekünk, — hogy éppen azért, mert szeretjük! — még nagyobbnak, még dicsőbbnek öhajtuk látni. Egyben pedig jegyezzük meg jól, hogy nem az a jó barátunk, a ki a szemünkben dicsér, hátunk mögött meg legyaláz, hanem: aki elismeri érdemeinket, azonban hibáinkra is figyelmet. Tudjuk, hogy a Polgári Dalkörnek nagyon sok érdeme van városunkban minden nemes ügyben való részvételét örömmel honoráljuk elismerésünkkel és dicséretünkkel. De az is bizonyos, hogy a nehéz kötelezettségekkel szemben könnyen lehet ellanyhulni is, a mi — természetesen mindig a siker rovására esik. Ép ezért nem kell a jóakaratu figyelmeztetést rosszakaratnak minősíteni.

— **Hopp császára!** Most folyik az ujonczás. A városház nagytermében mezeztárlják a legénységet, hogy ki lesz a nyanyáé; ki a császára. Mire az utcára leérnek, taszigalódik bennük a fehérvári virtus s olyan bősor ordítózást és dühöngést visznek végbe, hogy egészséges füli ember azt sem tudja, hogy melyik kapu alá meneküljön előlük. Persze a virtus egyébként is nyilvánul. Pl. ma délután a Bogya-féle öreg-utcai vendéglőben *Viniczay* Ferencet, a ki hármónikán ékes dallamokat billegtetett nekik, némi összekocsnás után egy helybenhagyták, hogy most a kórház ágyán nyög. A tett elkövetője *Molnár* Antal volt.

A sorozás eredményeként konstatáljuk, hogy 286 legény közül 51 lett táuglik. Ezért bizony nem érdemes annyira ordítózni.

— **A kosaras ember.** Miután *Fényő* Sándor az „Egyévtérés“ aljas főszerkesztője legutóbbi ocsmányosságán rajtakapott, a főváros utcáin végigrugdostatott s ha kére kerül, a dutyiba jut: a fővárosi zsidó sajtó kimondta ellene a Cheremet s pokoli élvezettel hozza napfényre a főszerkesztő ur husz éven át üzött aljasságait. Azt mondják, perverz hajlamai minden téren, a közvélemény irányítása, a hirlapírás terén is teljes mértékben érvényesültek.

„Iskolát csinált, azaz hál Istennek, csak akart csinálni“, mondja egyike a nevezett lapoknak.

„Maga perverz lévén, csak a perverset tartotta pártolásra méltónak. Minél dekadensőbb és elfajultabb irodalmi irányokat támogatót és zúdított a közönségre. Amióta ő szerkesztő lett, kezdődött nálunk az irodalomban is a nemi elfajulások, a bomlott és romlott irodalom érvényesülésének és szereprejtetésének korszaka. Ő volt a nagy világtörő példa, hogy minden lehet és minden szabad.“

„Ő kezdte meg egyidejűleg a legjobb szellemek üldözését. Ő honosította meg ezt a példátlanul álló rendszert, hogy szerkesztőségben névsorok voltak jelesekről, akiket csak szidni, vagy agyonhalgatni volt szabad. Így egész szerkesztőségek szellemét igyekezett megmértelezni, s arra kényszeríteni, hogy a jót üldözzék — parancsra. Ő adott ki parancsokat „műbíráloknak“, hogy azok lelkiismeretük ellenére valamely művet agyonhallgassanak, vagy gyalázzanak, csak azért mert annak szerzője erkölcsileg fölötte állt. Ő adott utasításokat szellemi nagyságok leszarására, vagy tisztas magán-életet élő családok meghurcolására. S itt minden fölött, még tudósok műveinek dicseréte, vagy gyalázása fölött is korlátlanul és rosszhiszeműen rendelkezett.“

Szörnyen igaz szavak s csak az a baj, hogy *Fényő* Sándor nem az egyedüli ily fajta alak a „magyarnak“ nevezett hirlapírók sorában. Ő valóban „iskolát csinált“ s ma már százakra megy azoknak a tollból élő alakoknak a száma Magyarországon, kik az Egyévtérésnek a társadalom kebeléből kilökött főszerkesztője nyomdokain járnak. Járnak szabadon, hencsege mindaddig, míg valami ellutsolhatatlan gaztett nyakukat nem szegi. Akkor aztán (a haláluk után) agyonütnetnek a társaik által. Mint a mellékelt ábra mutatja. De amíg élnek, míg bőrtönbe nem kerülnek, addig főszerkesztői lehetnek egy országos párt hivatalos organumának s pártfogoltjai *Polányi* Gézáknak.

A Kossuth-párt oszlopai és hívei valóban büszkéek lehetnek, hogy nekik éveken keresztül *Fényő* Sándor predikálta a 48-at, a függetlenség és hogy feneketlen impertinenciával legázolt, legazemberezett mindenkit, aki nem Kossuth-párti.

— **Honvéd.** Restelljük, hogy *honvéd*-ről kell az alábbiakat írunk. A vásári hangulatban Nagy József mindenes egy közönvéddel vészett össze. A honvéd kirántot a oldalfegyverést, és úgy összeverte ellenfelét, hogy az most súlyos betegen fekszik a kórházban. A vérengző honvédet a katonai őrző kísérette be.

Legelegánsabb cipők

készülnek **Csúcs István** kiténő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kiténő minőségeért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymazák. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)** 58-2

— **A Kajtor-Dinnyési Tölecsapoló Társaság** kedden tartott közgyűlésén, melyen gróf Cziráky Antal elnököl, a Kégl György lemondásával megüritült igazgatói tisztséget egyhangu választás útján dr. Szűts Andor helybeli ügyvéddel töltötte be.

— **Árvíz.** A keddi sebes eső, a mely délután ránszakadt, sokakat megrémített. Itt-ott apró, borsónagyságu, sőt nagyobb jégömböcskék is hullottak, de eső kíséretében alig észrevehető kárt okoztak. Azóta a süvítő, dörömbölő hideg szél erőlködik, minden áron le akarván szedni rólunk a felöltöt s rettegést az a gondolat, hogyha a szél megáll, a virágba borult gyönyörű tavasz képe siralmas pusztasággá fog átváltozni. De ez csak melleleg legyen mondva. A Salétróm-utca lakóiról akarunk szólni, a kikre a szakadó esővel ugyancsak nagy rémület is szakadt. Winkler Vilmos főmérnök vezetése alatt a múlt héten csatornát készítették az utcán az esővíz levezetésére. De csak az utca felső felén. A déli rész csatorna nélkül maradt. A szakadó zápor nem találván magának utat, a szó szoros értelmében előtötte a nyugoti részen levő házakat. Beöntött az udvarokba, a kutakba s egész tengert alkotott. Még másnap reggel is tengelyig jártak a kocsik a szennyes áradatban s ha valaki ma megnézi, még mindig nézegetheti magát egy csinos tó tükreben. Természetes, hogy nem mulatság ez az ottlakóknak, a kiknek házaik megrongálja és kútvizét tönkre teszi az alkalmatlan áradat. A főmérnök úr sürgős intézkedését kérik a kellemetlen vendég eltávolítására, annál is inkább, mert a most várható tavaszi esők alkalmával mindenkor meg fog ujulni az árvíz s tömémenten kárt okoz az ottlakók vagyonában. Sürgősen el kell készíteni a dél felé levezető árkot, vagy pedig — a mi még helyesebb lett volna — alagsatornát kell készíteni a víz levezetésére.

— **Egy lépéssel közelebb.** Kezdjük remélni, hogy rövid időn belül lesz modern gőzfürdők. Egy lépéssel ismét előbbre vagyunk: ma érkezett le a miniszterium jóváhagyása a Proviánt-féle ház megvételére vonatkozólag.

— **Öngyilkosjelölt.** A szenzációhajhászó regényeknek és újságoknak egy újabb áldozataról adunk hírt. Az éhes újságírók, akik hit, cél és elv nélkül az emberiség gyöngéiből akarnak megélni, a kik a bűnt nem bűnek, hanem megbocsátható gyengeségnek tudják be, meglepődéssel tekintethetnek újabb áldozatukra. **Palkovich** István palota-utcai lakos a becsületes szabómesterséget tanulta, meg is kereshette volna általa a kenyérét ha a szerelme sötét vermébe nem esik. Mindenki tudja, hogy a szerelme járványos betegsége, a mely különösen az ifjúság között szedi áldozatait. De hát meg van a gyógyszerre is: a házasság. Ha más nem, de az bizonyosan gyógyítja a szív-fájdalomból a szerencsétlen fuvolást, a ki beléje esett. De persze ennek a medicinának megszerzése gondtal, teherrel jár. Dolgozni, fáradni kell, gyakran véres verejtékkel és önfeláldozással kell megkeresni annak a kis családjának a mindennapit. Mennyivel regényesebb hangzott a szerelmes szabólegény előtt: meghalni a szívéért, szerelemből azért a kis leányért, a ki őt „a sirba viszi” (a testét. Hát a lelkét???)! El is határozta magát. Legutóbb 13 napig a póttartalékosoknál szolgált a 69. gyalogezred 11-dik századánál s az apáca-utcai raktárban dolgozott. Otthon, szülei házában lakott, hétfőn nem jelentkezett, a miből felebbvalói betegséget gyanítottak. Kedden anyja bevitte a parancsnoksághoz a fia ruháit és egy levelet, a melyben regényekből tanult szavakkal szivreható bucsút vesz édesanyjától. Bocsánatot kér tőle tetteért, a melyet „az Isten akart így” (furcsa vizsgálás! melyik katekizmusból tanulta a szerelmes szabólegény, hogy az Isten akarta, hogy ő öngyilkos legyen) elmondja, hogy a sirba megy. Rendelkezik a temetésről, kér sok koszorút. Ezt rendszeren jobban elgondolják a szerelmes emberek, mint a lelkük temetését. — Azóta nyomaveszt. Négy nap óta hasztalanul keresik mindenfelé. Egyesek látták, hogy a szőlők felé járt s gyanúsítják, hogy a kőbánya kutjába vetette magát.

— **A bika áldozata.** Lovasberényből írják: Körtüves György (48-as honvéd) maga akarta a nemrég vett tehenét a falu végéről haza vezetni. Mikor a tehenek közé ment, a bika böszülten rontott rá, fellökte s már-már agyontaposza, ha a csordás karikásával oda nem csördít egyet. Így súlyos is a szegény vitéz sérülése.

— **A bérkocsizásra vonatkozó szabályrendeletet** a miniszter — lényegtelen változtatással — jóváhagyta. A husz évvel ezelőtt készült szabályrendelet sok tekintetben nem volt kielégítő, ezért kellett újat alkotni. Az új szabályrendelet jóváhagyott alakjában annyi körültekintést árul el a megalkotók részéről, amelyért elismerésünket kifejeznünk kötelességünknek tartjuk. Szeretjük hinni, hogy a szabályrendelet szakaszai nemcsak holt betűk lesznek, hanem minden tekintetben érvényesülnek is. Előnyére írjuk az új szabályrendeletnek, hogy a bérkocsik mennyiségére vonatkozólag határozott számot állapított meg. Egyfogatú 60, kétfogatú 20 engedélyezhető. Helyes intézkedés az is, hogy a bérkocsikban semmi körülmények közt sem engedi meg a hullaszállítás. Ugy szintén üdvös az is, hogy a kocsi — a megrendelő kívánatára — nyomtatott bérát köteles átadni, amelyre feljegyzi a megindulás helyét és idejét, a fogat nemét. Szeretnők, ha a díjszabás és a panaszlap kifüggesztését a legszigorubb ellenőrzéssel. Ezzel kapcsolatban megemlítettük, hogy néhány bérkocsitulajdonos felebezésében arra kérte a miniszter beleegyezését, hogy egyfogatú kocsikba — szűkséghez képest — két lovat is foghasson. A miniszter azonban — nagyon helyesen — elutasította őket, mert ez a dolog könnyen visszaélésekre vezethet.

— **Örült az utcán.** A Szent István-utcán a járőrelők figyelmét 25-én este egy segítségért kiabáló fiatalember vonta magára. Mikor a rendőrök a városházára vitték, kiűnt, hogy elmebeteg. Neve Récsi Béla, különben ujdombóvári segédjegyző. Bevittek a kórházba.

— **Szökevények.** *Kohn* Sándor és *Mainiz* István őszinte jóbarátok voltak. Örömben és búban, szárazon és vizen, éjjel és nappal szívesen gondoltak egymásra. Hivatásuk Kusovits Lajos könyvnyomdájának szedőszekrényre mellé állította őket. Ha munka szűken volt, mindig mosolygott az ábrázatuk. Ha azonban az ólomkatonák sürgősen váriák a hadi rendbe sorakozást, akkor lehorgasztott fülekkel, savanyu-kesernyész ábrázattal nézegettek az ajtó felé. Nem először történt, hogy derék kenyéradó gazdájukat épen a legégetőbb munka idején faképnél hagyták. Így tettek tegnap is. A felbuzgatás gyanúja ugyan némely kenyérrigyekekre is irányul, de a rendőrség — a melynél az esetet bejelentették — első sorban a szökevényekre irányítja figyelmét s ezért köröztesíték el is rendelte s rajta lesz, hogy a reménytelen csemetéket keményebben fűlön fogja.

— **Kérdés.** Miért kell a leánykérés előtt mindig a leány anyjával beszélni?

— Mert később, ha már anyos lesz — úgy sem lehet vele beszélni.

— **Gyanus.** *Gombos* István falubattyáni lakos azt panaszolta a csendőöröknek, hogy lakását feltörték, és 141 korona értékét képviselő összes holmiját ellopták. A nyomozás során megállapították, hogy *Gombos* szava nem feltétlenül hiteles, mert volt már egy ilyen esete, amikor nem sok igazat találtak előadásában. Az eset annál gyanusabb, mert az ő tanui mind ellene vallanak. A nyomozás folyik.

— **Ékszer-tolvaj.** A vásár napján *Neubarth* Ignác ékszerüzletében egy: urasági inas formájú egyén több ékszer kinált megvételre. A dologról értesített *Liszt* rendőrbiztos ott termet, és vallatásra fogta öklémet. Mikor ez észrevette, hogy csapdába került, megugrott; de a rendőrbiztos idejében elcsippte. A rendőrségen persze mindenféle meséket mondott el; de bebizonyult, hogy az ékszereket a *Horchy-féle szerencseny-pusztai* betörés alkalmával szerezte. Átessékelték az ügyességhez.

— **Állatvásári forgalom.** *Felhajítottak*: 2921 lovat, 158 csikót, 762 tehenet, 391 üszőt, 96 borjút, 892 ökröt, 675 tinót, 2 bivalyt, 14 juhót és 148 szamarat. *Eladtak*: 1522 lovat, csikót, 612 tehenet, 225 üszőt, 52 borjút, 142 ökröt, 405 tinót, 20 bikát, 3 kecskét, 2 bivalyt 62 sertést.

— **Megnyitás.** Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy május elsőjén (vasárnap) a rózsakert (fűrdőkerti) vendéglőmet ünnepélyesen megnyitom. Nagyszerű tekepályát csináltattam. Kitűnő borral, sörrel és hideg ételekkel szolgálók kedves vendégeimnek. Minél számosabb látogatást kér *Horváth Lajos* vendéglős.

IRODALOM.

A Katolikus Tanúgy legújabb száma ismét gazdag tartalommal jelent meg: *Vincze* József dr.: Az önképzőkörök. — *Krisztus* módszere a vallás terítésében. — *Vácz* István: Kép az életből. (Tárca). — *i.*: Erdős János. — Külföldi tanúgy. Nemzetközi iskolaiügyi kongresszus. Osztrák szocialista tanítók. — Irodalom. *Péterffy*: Francke Ágost Hermann. *Jam*. *Ivanits* Lajos. — Végül a Különfélék élénken szerkesztett rovatban a legújabb tanúgy hírek vannak érdekesen leírva. E jó lapnak szerkesztője *Zelliger* Vilmos dr. Ára. egész évre 4 kor. Megrendelhető Bpsten, VI. ker Ersek-u. 2. Tanúgy iránt érdeklődőknek melegen ajánljuk e lapot.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

R. R. Ön verset írt a templom ajtajában ülő vén koldus asszonyról. Még pedig kriminálian rossz verset. Mondja, kérem, mit vettél ennek az a szegény öreg koldus asszony? Miért akarja még verssel is keseríteni az életét? Azt hiszi, hogy ha nagy viharokat kiállott, képes lesz ezt is elviselni? Pedig rosszul hiszi, mert ilyen kegyetlen bánásmódra még senki szolgált rá. Ha ön így fiatalon is képes ennyi szivtelenségre, mi lesz még ezután! Kérjük a hajnali muzsiká nevében, térjen a javulás útjára és engedje meg inkább néhány fillérrel a szegény koldusasszonyt. Mert ha nem, odaadjuk neki az ön versét s akkor jaj önnek. Sohase lesz szerencséje!

B. A Szent Imre-egylet vasárnap gyűlése csakugyan nem marad el. A közbejött akadályok megszüntek. Örvendjen ön, a mint örvendünk mi is. Egyébként olvassa el a mai lelkes felhívást.

SCHNETZER NÁNDOR

ÜVEG, TÜKÖR ÉS PORCELLÁN KERESKEDESE, ÉPÜLET-ÜVEGES SZÉKESFEHÉRVÁR.

A közelgő építkezési időnyre van szerencsém megnagyobbított üvegtáblá raktáramat valamint épület üvegezési műhelyemet a közönség szíves jóindulatába ajánlani.

Készítek üvegezés bármely megkívánt üveg minőségűből, a legjutányosabb árak mellett: 1½ mm. erős- (vagyis közönséges) 2—3 mm erős belga Solin-, homályos-, recés-, színes-, mintázott-műmozaik-tükör üveggel stb. tisztá hóllyagtalan üveglapokkal, kencetapaszzsul (firnis gitt) megtapasztva, mely állandóan tapad s nem pereg le a fáról; üvegtetők s padlásablakokat zsinor és nyers öntött üveggel 5 mm. erősségtől 30 mm. erősségig.

Egyáltalában főtörékvésem mindig, hogy mélyen tisztelt megrendelőimet jó anyag s rendes munka által teljesen kielégítek.

10—3

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.